

מהספר העתידי רמזי טעם עם טעם לשב"ח מאת שלום המאירי, אשמח לתגובות במייל: shalom303@gmail.com

לְכֹן אָמַר (אתנחתא) הַנְּנִי נִתֵּן לּוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם (במדבר כה, יב)

רבנו בחיי מבאר: "לכן אמור. מכאן רמז לברכת כהנים שכתוב בו (במדבר ו, כג) אמור להם". ע"כ.

ונרמז בטעמים: לְכֹן אָמַר (אתנחתא), צורת הטעם רומזת לשתי ידי הכהן הפורש ידיו לברכה, ושם הטעם רומז להנחה, שימה, כאמור בענין ברכת הכהנים (במדבר ו, כז) "וְשָׂמוּ אֶת שְׁמֵי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָנִי אֲבָרְכֶם".

שלום המאירי

לְכֹן אָמַר (אתנחתא) הַנְּנִי נִתֵּן לּוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם (במדבר כה, יב)

רבי אברהם אזולאי, בעלי ברית אברם, מבאר: "לכן אמר הנני נתן לו את בריתי שלום והיתה לו ולזרעו אחריו וגו'. פי' פינחס עשה ב' דברים. הא' השיב את חמתי מעל בני ישראל ועשה שלום בין ישראל לאביהם שבשמים. והב' שכפר על בני ישראל ועצר המגפה מעליהם. ולזה נתן לו בשכרו שני דברים. הא' ברית השלום והוא שלא יתירא משבטו של שמעון לקום עליו בשביל זמרי. ושלום בגופו שלא ימות כדעת רז"ל. והב' שיכפר על בני ישראל לדורות בשיהיה כהן שנאמר והיתה לו וגו'". ע"כ.

ונרמז בטעמים: לְכֹן אָמַר (אתנחתא), צורת הטעם הכפול רומזת לשני עניני שכר שקיבל פנחס, והתיבה "אמר" רומזת לכך מלשון חשיבות¹, כפי שנאמר (דברים כו, יז-יח) אֶת יְדֹנָד הַאֲמֶרֶת הַיּוֹם (יח) וַיְדַוֵּד הָאֲמִירָךְ הַיּוֹם לְהִיזֹת לּוֹ לְעַם סֻגְלָה.

שלום המאירי

לְכֹן אָמַר הַנְּנִי (קדמא) נִתֵּן לּוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם (במדבר כה, יב)

במסכת סנהדרין (דף פב עב) נאמר: "התחילו שבטים מבזין אותו ראיתם בן פוטי זה שפיטם אבי אמו עגלים לעבודת כוכבים והרג נשיא שבט מישראל בא הכתוב ויחסו פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה הקדם לו שלום שנאמר לכן אמור הנני נתן לו את בריתי שלום וראויה כפרה זו שתהא מכפרת והולכת לעולם". ע"כ.

ונרמז בטעמים: הַנְּנִי (קדמא) נִתֵּן לּוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם, אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה, הקדם לו שלום.

שלום המאירי

¹ כך גם רמז אור החיים, רבי חיים בן עטר, ויקרא כא, א: "והוא אומר אמור לשון מעלה, אל הכהנים, פירוש לצד שהם כהנים משרתי פני מלך, ומה היא המעלה שלא יטמאו לנפש אדם". ראה דבריו באופן דומה שמות א, טו; שמות כ, א; ויקרא טז, ב; במדבר כז, ז ועוד. ראה גם בפירוש המצודות לפסוק (ישעיה ג, י) אָמְרוּ צְדִיק כִּי טוֹב.

מהספר העתידי רמזי טעם עם טעם לשב"ח מאת שלום המאירי, אשמח לתגובות במייל: shalom303@gmail.com

לְכֹן אָמַר הַנְּנִי נִתֵן לְךָ (תביר) אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם (במדבר כה, יב)

במדרש מבואר² שפנחס נענש על שלא הלך אל יפתח להתיר את נדרו, וניטלה ממנו רוח הקדש. ע"כ.

ונרמז בטעמים: הַנְּנִי נִתֵן לְךָ (תביר) אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם. תביר והאות ו' במלה שְׁלוֹם קטועה, רמז שבסוף ימיו נשבר ממעלת רוח הקודש, וממעלת סבו אהרן שהיה אוהב שלום ורודף שלום.

שלום המאירי

לְכֹן אָמַר הַנְּנִי נִתֵן לְךָ (תביר) אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם (במדבר כה, יב)

במדרש³ נאמר על פנחס "בדין הוא שיטול שכרו".

רבי ישראל אהרן קלצקין, מעדני הפרשה, מבאר שהטעם הַנְּנִי נִתֵן לְךָ (תביר) רומז לכך, שהרי דין הוא ענין של שָׁבַר, "יקוב הדין את ההר"⁴, ולכן טעמו תביר, שע"פ דין מגיע לו השכר גם אם צריך לשבר הרים.

לְכֹן אָמַר הַנְּנִי נִתֵן לְךָ (תביר) אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם (במדבר כה, יב)

בפרקי דרבי אליעזר⁵ נאמר: "ועמד אליהו ז"ל וברח לו להר חורב ... ושם נגלה לו הב"ה אמר לו מה לך פה אליהו קנא קנאתי. אמר לו לעולם אתה מקנא. קנאת בשטים על גלוי עריות שנאמר פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן וכאן קנאת. חייך שאין עושין ברית מילה עד שאתה רואה בעיניך. מכאן התקינו חכמים לעשות כסא אחד מכוון למלאך הברית שנקרא אליהו ז"ל מלאך הברית שנ' ומלאך הברית אשר אתם חפצים הנה בא וגו'. אלהי ישראל יביא בחיינו משיח לנחמנו ויחדש לבבנו שנא' והשיב לב אבות על בנים".

רבי יוסף חיים מאסקאוויטש מבאר⁶ שהטעם לְךָ תביר, אותיות 'ברית', רומז שיבוא אליהו, זה פנחס, לכל ברית מילה, כמבואר.

לְכֹן אָמַר הַנְּנִי נִתֵן לְךָ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם (סוף פסוק - סילוק) (במדבר כה, יב)

שְׁלוֹם, הו' קטועה, צורתה כאות י'. מפרש פענח רזא שרק אחרי עשרה דורות הגיעה הכהונה לזרעו של פנחס. אפשר להוסיף שהדבר רמוז בטעם סוף פסוק במלה שְׁלוֹם, שצורתו י ושמו סוף או בשיטה אחרת "סילוק", אחרי עשרה דורות הסתלק אביתר ועברה הכהונה לזרעו של פנחס.

שלום המאירי

² מדרש רבה ויקרא - פרשה לז פסקה ד: "היה יכול להפר את נדרו ולילך אצל פנחס אמר אני מלך ואלך אצל פנחס ופנחס אמר אני כהן גדול וכן כה"ג ואלך אצל עם הארץ זה בין דין לדין נספת ההיא עלובתא ושניהם נתחייבו בדמיה פנחס נסתלקה ממנו רוח"ה"ד (ד"ה א ט) ופינחס בן אלעזר נגיד היה עליהם לפניו ה' עמו..."

³ מדרש רבה במדבר, פרשה כא פסקה א: "פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן אמר הקב"ה בדין הוא שיטול שכרו".

⁴ יבמות צב עא; סנהדרין ו עב; תוספתא סנהדרין א, ג.

⁵ פרקי דרבי אליעזר ונציה ש"ד - פרק כט. במהדורה אחרת פרק כח.

⁶ פני יוסף, רבי יוסף חיים מאסקאוויטש, אדמו"ר משאץ, ברוקלין תשס"ט, עמ' תכז.